

CK.0000066051

NG

CH TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

PGS.TS. NGUYEN THE CHINH (Chủ biên)

LƯỢNG GIÁ THIỆT HẠI KINH TẾ

DO Ô NHIỄM, SUY THOÁI MÔI TRƯỜNG

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**LƯỢNG GIÁ
THIỆT HẠI KINH TẾ
DO Ô NHIỄM,
SUY THOÁI MÔI TRƯỜNG**

**Biên mục trên xuất bản phẩm của
Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Lượng giá thiệt hại kinh tế do ô nhiễm, suy thoái môi trường :
Sách chuyên khảo / Nguyễn Thế Chinh (ch.b.). Nguyễn Thị Thuỳ
Dương, Đặng Quốc Thắng... - H. : Chính trị Quốc gia, 2013. - 360tr.
: 21cm

1. Thiệt hại kinh tế 2. Lượng giá 3. Ô nhiễm môi trường 4.
Việt Nam 5. Sách chuyên khảo

333.709597 - dc14

CTB0172p-CIP

Mã số: $\frac{3.31}{\text{CTQG} - 2013}$

BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG
VIỆN CHIẾN LƯỢC, CHÍNH SÁCH TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG

PGS.TS. NGUYỄN THẾ CHINH (Chủ biên)

LƯỢNG GIÁ
THIỆT HẠI KINH TẾ
DO Ô NHIỄM,
SUY THOÁI MÔI TRƯỜNG

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2013

TẬP THỂ TÁC GIẢ

- PGS.TS. NGUYỄN THẾ CHINH Phó Viện trưởng Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
(Chủ biên)
- ThS. NGUYỄN THỊ THÙY DƯƠNG Phó ban Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
- ThS. ĐẶNG QUỐC THẮNG Phó ban Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
- ThS. NGUYỄN VĂN HUY Ban Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
- ThS. NGUYỄN THỊ YẾN Ban Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
- CN. BÙI THỊ NHUNG Ban Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Chiến lược, Chính sách tài nguyên và môi trường
- ThS. NGUYỄN THU HIỀN Chuyên gia tư vấn độc lập
- CN. DƯƠNG VĂN TUYẾN Trường Cao đẳng Y tế Hà Nội
- ThS. NGUYỄN THỊ NGUYỆT ANH Trung tâm quan trắc môi trường, Tổng cục Môi trường

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

AHC	Vốn điều chỉnh con người
BOD	Nhu cầu oxy sinh học
CDC	Trung tâm kiểm soát bệnh dịch và truyền nhiễm Trung Quốc
CO	Cácbon monoxit
COD	Nhu cầu oxy hóa học
COI	Chi phí của bệnh tật
CS	Thặng dư tiêu dùng
DALY	Số năm sống điều chỉnh theo mức độ tàn tật
EBD	Gánh nặng bệnh tật môi trường
GDP	Tổng sản phẩm trong nước
IWQI	Chỉ số chất lượng nước tổng hợp
MOC	Ước lượng chi phí cơ hội biên
NO _x	Nitơ oxit
NO ₂	Nitơ đioxit
O ₃	Ôzôn
Pb	Chì
PS	Thặng dư sản xuất
PM ₁₀	Bụi PM10
PM _{2.5}	Bụi hô hấp
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
TSP	Bụi lơ lửng tổng số
SO ₂	Lưu huỳnh đioxit
SS	Chất rắn lơ lửng
YLL	Số năm sống mất đi vì chết non

YLD	Số năm sống chung với bệnh tật
VSL	Giá trị của tuổi thọ
WB	Ngân hàng Thế giới
WHO	Tổ chức Y tế Thế giới
WTA	Sẵn sàng chấp nhận
WTP	Sẵn lòng chi trả

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong lý thuyết cũng như thực tiễn của kinh tế học hiện đại, môi trường được coi là một yếu tố trong mô hình tính toán của hàm sản xuất hay tiêu dùng; các nhà kinh tế coi chất lượng môi trường là một loại hàng hóa, gọi là hàng hóa môi trường. Cũng giống như những hàng hóa và dịch vụ thông thường, tài sản môi trường có thể bị suy giảm do những tác động của tự nhiên hoặc con người, chẳng hạn như ô nhiễm, suy thoái môi trường. Khi ô nhiễm, suy thoái môi trường xảy ra, chất lượng môi trường sẽ bị suy giảm, gây ra thiệt hại khôn lường đối với con người, sinh vật và vật chất.

Lượng giá thiệt hại là xác định một cách có căn cứ khoa học tổng thiệt hại quy ra bằng tiền các tổn thất môi trường và hệ sinh thái trên cơ sở trình độ nhận thức hiện có của con người. Lượng hóa thiệt hại kinh tế cho phép ước tính được những tác động bất lợi đối với môi trường, đối với nền kinh tế và xã hội.

Hiện nay các kỹ thuật lượng giá trên thế giới đã tương đối phát triển và ngày càng trở nên phổ biến. Các quốc gia đã áp dụng rất nhiều kỹ thuật khác nhau nhằm xác định mức độ thiệt hại kinh tế của môi trường khi xảy ra ô nhiễm và suy thoái. Tuy nhiên, việc lựa chọn các kỹ thuật, quy trình lượng giá tùy thuộc vào từng điều kiện cụ thể của từng nước và từng trường hợp, đồng thời bị giới hạn bởi các yếu tố khác như cơ sở dữ liệu về các

hệ sinh thái, điều kiện tự nhiên, các nhóm đối tượng, phạm vi và thời gian tính toán, mức độ bảo đảm về thông tin.

Góp phần tìm hiểu thêm về vấn đề này. Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Lượng giá thiệt hại kinh tế do ô nhiễm, suy thoái môi trường*** do PGS.TS. Nguyễn Thế Chinh làm chủ biên.

Trên cơ sở kế thừa các nghiên cứu lượng giá trong nước và quốc tế, rà soát thực tế ô nhiễm môi trường tại Việt Nam trong thời gian qua, cuốn sách đưa ra cơ sở lý luận và thực tiễn về lượng giá thiệt hại kinh tế do ô nhiễm và suy thoái môi trường, từ đó đề xuất các mô hình lượng giá thích hợp: tính toán tổng chi phí thiệt hại do ô nhiễm, suy thoái môi trường, đề xuất chính sách phù hợp với điều kiện thực tiễn của Việt Nam.

Nội dung cuốn sách đề cập đến vấn đề còn khá mới ở Việt Nam, việc triển khai trong thực tiễn còn gặp nhiều khó khăn, vì vậy rất mong nhận được sự góp ý, chia sẻ của bạn đọc để nội dung cuốn sách được hoàn thiện hơn.

Xin giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 10 năm 2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

Chương I

TỔNG QUAN LÝ LUẬN VỀ LƯỢNG GIÁ THIỆT HẠI DO Ô NHIỄM, SUY THOÁI MÔI TRƯỜNG

I. NHỮNG LOẠI Ô NHIỄM CƠ BẢN GÂY RA THIỆT HẠI VÀ NGUỒN Ô NHIỄM

1. Ô nhiễm không khí

a) Khái niệm

Ô nhiễm môi trường không khí là một vấn đề tổng hợp. nó được xác định bằng sự biến đổi môi trường theo hướng không tiện nghi, bất lợi đối với cuộc sống của con người, của động vật và thực vật, mà sự ô nhiễm đó lại chính là do hoạt động của con người gây ra với quy mô, phương thức và mức độ khác nhau, trực tiếp hoặc gián tiếp tác động, làm thay đổi mô hình, thành phần hóa học, tính chất vật lý và sinh học của môi trường không khí¹.

Khái niệm đơn giản hơn, ô nhiễm không khí là khi trong

1. Xem Phạm Ngọc Đăng: *Môi trường không khí*, Nxb. Khoa học và kỹ thuật, Hà Nội, 1997.